

НАЗАРЕТ

NAZARETH

diasporiana.org.ua

PIK IV. Ч.4(15)

ОСІНЬ-1974-FALL

VOL. IV. No. 4(15)

Ціна примірника \$1.00

ПЕРЕГЛЯНЬ ! ОЦІНИ! ПРИЙМИ !

Переглянь! – а переконаєшся, що великий скарб тримаєш в руках.

Оціни! – а побачиш, що це небуденна поява.

Прийми! – а цей журнал буде Твоїм вірним приятелем, якого нетерпеливо дождатимеш!

НАЗАРЕТ – повинен завітати в кожную українську хату.

НАЗАРЕТ – це перший того роду журнал, що займається місійно-екumenічною духовістю, без якої повне життя Церкви є неможливим.

НАЗАРЕТ – навітлюватиме справи в новому дусі Ватиканського Собору.

НАЗАРЕТ – писатиме про речі відважно й одверто, з вірою в засаду, що правда, висказана з любов'ю, уздоровлює і гоїть.

Дорогий Приятелю! Віримо, що "Назарет" стане Вашим постійним гостем.

Хай Господь благословить Вас за Вашу ласкаву співпрацю в поширенні Божого писаного слова.

Редакція і Адміністрація "Назарету"

НАЗАРЕТ - NAZARETH

PIK IV. Ч. 4 (15)

ОСІНЬ – 1974 – FALL

VOL. IV No. 4 (15)

Редагує
Редакційна Колегія

НАЗАРЕТ є екуменічно-
місійним органом Екуме-
нічного Центру св. Атана-
сія Великого, при Епархії
св. Отця Николая,

в Шикаго, Ілл.

Виходить періодично.

Ціна примірника \$1.00

NAZARETH—an ecumenical-
missionary periodical
published by the St. Atha-
nasius Ecumenical Center
of St. Nicholas Diocese,

Chicago, Illinois

Адреса Редакції та Адмі-
ністрації:

N A Z A R E T H

2208 W. Chicago Ave.

Chicago, Illinois 60622

U.S.A.

ЗМІСТ: CONTENTS:

Зміна настанови християн о. Ір. Назарко, ЧСВВ	2
A Martyr for Christ Rev. John A. O'Brien, Ph.D.	5
Митрополит Андрей - великий місіонер о. Ярослав Свищук	7
Columbans Shelter 600 Striking Miners in Peru	11
Українська Церква як чинник в державному будівництві України Ілля Лобур	12
На прославу Бога і добро ближнім Лев Мидловський	16
З життя Церкви	20

ОБКЛАДИНКА

Слуга Божий Митрополит Андрей Шеп-
тицький благословляє з висот. (Рисунок
роботи мистця М. Дмитренка)

ЗМІНА НАСТАНОВИ ХРИСТИЯН

У Торонті (Канада) директором Осередку екуменічних студій є о. д-р Григорій Бавм, Чину св. Августина. Народився він 1923 р. в Берліні в живідській родині, а 1946 р. перейшов на католицизм. У наступному році (1947) він вступив до Чину ОО. Августинів, а філософічні і богословські студії закінчив у католицькому університеті Фрибурга в Швейцарії. Тому, що о. Григорій написав кілька добрих богословських книжок, його іменовано експертом на Соборі, а тепер він є консултором Секретаріату для справ св. Єдності.

У збірнику "Екуменізм" о. Бавм помістив ширшу статтю про "Католицьке становище в справі єдності християн". Переповімо деякі влучніші його думки на цю тему.

Був час, коли всі змагання про св. Єдність скеровувано тільки в тому напрямі, щоби якнайбільше протестантів, чи православних "навернулися на католицизм". Ці змагання відбивалися навіть у наших молитвах. Коли прочитаємо "інтенції" зв'язані з різними дев'ятницями молитов за з'єднання, ствердимо, що це досконалий вислів саме такої постави супроти єдності християн. На щастя, в останніх роках наш підхід до справи єдності докорінно змінився. На чому полягає ця зміна?

1) В першу чергу від Другого Ватиканського Собору ми зачали дивитися на наших відлучених братів без упередження. Ми дослідили докладніше їх науку і їх спосіб поступовання та на велике наше здивування ми переконалися, як багато плодів вони пере-

їняли з того, що справді християнське й надприродне. Дальше пише о. Бавм: "Приймаючи, що протестанти визнають свою віру згідно з власним сумлінням, мусимо також ствердити, що багато елементів, які з'явилися в світі завдяки Христовій Євангелії, мають великий вплив на життя протестантів, н.пр. подивляємо їх віру, їх силу надії, велич їх любови, їх прив'язання до традиції ламання хліба і т. п." Додаймо від себе, що в наших братів --православних ми бачимо глибоку пошану до сакраментального хрещення і сердечну любов до Пресв. Богоматері. Справді в житті протестантів ми добачуємо такі явища, як скептицизм, легковаження віри св. Церкви Нового Завіту, а навіть сумніви щодо Божої природи самого Ісуса Христа. В наших православних братів цього майже немає. Але, на жаль, знаємо і таких католиків, які не живуть життям віри, в неділі й свята не ходять до церкви, а одначе спомагають "католицьке" становище в конфліктах суспільних і політичних.

Знаємо, що нез'єдинені спасуться і дійдуть до святости, коли збережуть те, що є автентично християнське в їх визнаневих традиціях. Тому нам - католикам не вільно ображати їх релігійних переконань. Безнастанне говорення про їх "навернення" їх ображає і шкодить справі з'єднання.

2) Другий чинник, який вплинув на зміну нашого становища супроти нез'єдинених - це те, що ми почали у відповідний спосіб трактувати критику нашої постави через нез'єдинених. Це

не значить, що ми повинні звертати увагу на відлуння фанатизму й пересудів, які ще й досі даються чути особливо в протестантському світі. Однак треба дуже поважно трактувати мудрі і влучні голоси критики видатних представників протестантизму і православ'я, особливо визначних богословів. Така критика є нам, без сумніву, потрібна, бо ми ще не досягнули досконалости. Будьмо свідомі, що ми грішні часто представляли образ Євангелії однобічно, за сильно підкреслювали одні аспекти Божої правди, занебуючи інші. З цього огляду критика нез'єдинених може бути нам дуже корисна.

Ці два чинники о. Бавмана ведуть нас до третього, який вплинув на зміну нашого становища супроти єдності Християн. Ми ствердили за о. Бавмом, що серед нез'єдинених є великі християнські цінності, а з другого боку, що їх критика може бути для нас корисна. У висліді цього, доходимо до заключення, що ми самі мусимо також змінитися. Але це заключення треба належно розуміти. Розуміється, що не може ніщо змінитися з нашої науки, ні з наших св. Тайн. Зміні не може підпасти також структура католицької Церкви. Але тому, що Божа структура Церкви виражається в людському й історичному елементах, існують ділянки католицького життя, в яких зміни є можливі, а навіть конечні, н.пр. більше христологічний спосіб віддавання чести Божій Матері, більша участь єпископів у заряді Церкви (колегіяльність), менша централізація католицької Церкви і т.п. Останній Ватиканський Собор вказав на багато ділянок, в яких зміни є можливі, потрібні й конечні.

Заклики Папів: Івана XXIII і Павла VI, щоб якнайскоріше пристосувати життя Церкви до потреб сучасного світу, становлять їх великий вклад в діло з'єдинення християн. Признаймося

широ, що ми самі поставили багато барикад, які унеможливають другим зрозуміння самої істоти Церкви. Тому нашим завданням є: Усунути ці барикади. Коли Ватиканський Собор зреформував би Церкву в цей спосіб - то не тільки нез'єдинені могли б ліпше пізнати Церкву, але й ми краще зрозуміли б те, чого Христос хоче доклати в Церкві й через Церкву.

Крім тих великих змін, що їх може започаткувати тільки церковна ієрархія, можуть наші священники й миряни довершити ще інших, менших, але теж важних змін у церковному житті. Для справи з'єдинення можемо всі ще більше наповнити наше релігійне життя духом св. Писання і Літургії, глибшим зрозумінням св. Тайн, користанням із сакраменталій і паралітургічних богослужень.

Але наш перший і найважніший обов'язок у ділі з'єдинення - це зміна нас самих. Мусимо собі глибоко освідомити чи образ Церкви відзеркалений у нашій душі відбиває справжню природу Церкви, чи її деформує? Відтак мусимо мати настільки покори, щоби змінитися, статися ліпшими й розвинути та поглибити наше внутрішнє життя.

Супроти всього вище сказаного, зовсім фальшиве є припущення, що ціллю екуменізму є "поворот наших відлучених братів до правдивої Церкви". При повороті не залишається нам ніщо інше, як тільки чекати на нього. Натомість глибоке значення екуменічного руху полягає в тому, що ми розбуджуємо в собі готовість перемінити себе самих. Очевидно, ми віримо, що Бог бажає з'єдинення всіх християн в одній Церкві. Також знаємо, що поки це з'єдинення прийде, Церква мусить у себе багато дечого змінити. Змагання до єдності не означає якогось повороту до чогось, але поступ у більшій вірності Христові.

Роздор серед християн - це великий гріх супроти Бога. Про цей гріх ми не сміємо оскаржувати тільки других, бо чи й ми в минулості, а навіть і тепер не поносимо вини за цей роздор? О скільки разів ми своєю гордістю ставляємо бар'єри і перешкоди на шляху до з'єдинення, якого так ба-

жає Христос для всього Божого люду! Тільки тоді, коли в час дев'ятниць за з'єдинення будемо щиро молитися про те, щоб ми пізнали свої хиби і тоді, коли здобудемося на глибоку покору, Бог вислухає нашої молитви "щоб всі були одно" (Ів. І7,П).

БУДОВА НОВОГО ПОВЕРХУ української місіїної станиці в Назареті.

A MARTYR FOR CHRIST

Rev. John A. O'Brien, Ph.D.

October 19 was the feast of St. Isaac Jogues and the other seven Jesuit martyrs who gave their lives in a gallant effort to win the Indians of North America for Christ and to plant the faith in the New World.

Born in Orleans, France in 1607, Isaac entered the Society of Jesus in 1624 and was sent as a missionary to Canada in 1636. He was the first Catholic priest to come to Manhattan Island, now the city of New York. After a brief sojourn at Quebec, Father Jogues went to the region around the Great Lakes where the illustrious Father Jean de Brebeuf was laboring. There he spent six years in constant danger from the savage Redskins.

In 1642 he was taken prisoner near Three Rivers by the Iroquois and, after being cruelly tortured, was taken to an Indian village, now Auriesville, about forty miles above Albany, New York. For thirteen months he was held in slavery; during this time he

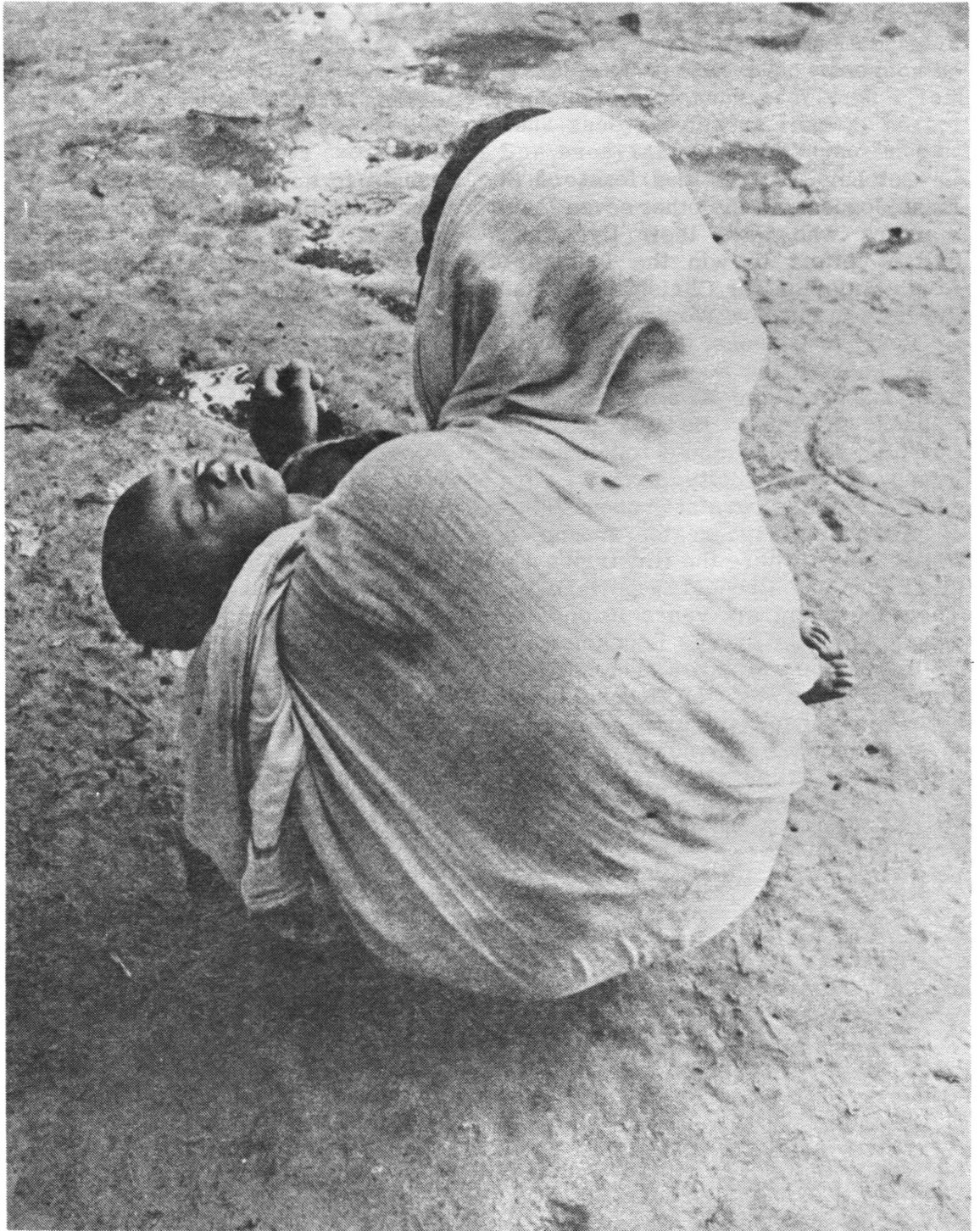
sought to sow the seeds of faith in the hearts of his captors. Just before he was about to be burned to death, he managed with the aid of the Dutch at Fort Orange to escape to New Amsterdam, and thence to France.

He was received with great honor by the French court and, though several of his fingers had been bitten off by the Indians, he was permitted by Pope Urban VIII to say Mass. The pope called him "a martyr for Christ."

He returned to Canada in 1644 and was again captured by the Iroquois. They stripped him naked, slashed him with knives, beat him and then led him to the village. One day in October 1646, as he was entering a cabin, an Indian plunged a tomahawk into his skull and killed him.

Beg the intercession of St. Isaac Jogues and his fellow martyrs that you will always hold fast to the faith and be willing if necessary to die for it.

КАЛЬКУТА: "Ми усі помremo, жодна наша дитина цього голоду не переживе" сказала пакістанська мати в розпучі.

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ- ВЕЛИКИЙ МІСІОНЕР

Святкування 30-ліття від смерті Слуги Божого Митрополита Андрея добігають до кінця. З цієї нагоди, як інформувала преса, в парохіях українських католицьких Дієцезій Вільного світу відбулись урочисті академії, доповіді, а в українській католицькій пресі появилoся чимало статей про особу Великого Митрополита. Автори статей розглядають її під різними аспектами: Митрополит - великий добродій, Митрополит - борець за св. Єдність, Митрополит - покровитель мистецтва та інше.

Ми, одначе, не зустрічали основної аналізи МІСІЙНОЇ ТВОРЧОСТІ Великого Митрополита, а вона така багата, що можна сміло сказати: ціле життя Митрополита Андрея, це місійне служіння Христовій Церкві та всьому Божому людові. Безперечно, він, будучи митрополитом Української Католицької Церкви, з самої рації свого високого становища, львину частину свого життя присвятив справам духового і матеріального розвитку свого українського народу, та ця його журба і старання за духовим розвитком своєї спільноти мали місійно-католицький характер. Щастя свого народу він добачував в поширенні любови нашого народу до всіх Божих дітей. Він здавав собі добре справу з того, що звуження любови до одного народу є протихристиянським та не є згідним з навчанням Христової Євангелії. Він безмежно любив свій нарід і свій український обряд і до такої любови заєдно взивав своїх земляків. В 1910-му році, з нагоди своїх відвідин Канади та Америки, Митрополит напминав

своїх дітей словами: "Не забувайте мови, яку вам діди і прадіди передали в спадщині. Держіться всіх добрих українських звичаїв. Не стидайтесь ані української мови ані українського обряду... Старайтесь своїм поступованням з'єднати і собі і народові повагу і славу в людеy." А при тому перестерігав перед надміром в тому згляді, бо знав, що надмірна любов сотворинь, хоч і як ідеальною вона не була б, може довести до поменшення любови Бога та суттєвих релігійних вартостей. В своїх писаннях про обрядові справи він, між іншим, пише ось що: "Католицька наука, будучи наукою Христового Євангелія і Вселенської Церкви є вселенською наукою, призначеною для всіх народів і всіх часів і проповідники цієї науки, може більше на Сході, ніж дeneбудь інде, мусять вистерігатися цю Христову науку лучити чи в'язати якиминьбудь принципами національними чи обрядовими. Кажемо більше на Сході, ніж дeneбудь інде, бо саме найбільше східнім людам і східнім Церквам і народам, вихованим через ці Церкви, бракує того зрозуміння вселенськості Христової науки."

Як важливими та актуальними є слова великого Митрополита сьогодні!

Всі українці католики у Вільному світі шукають за дефініцією своєї ідентичности. В чому криється вона, питає не один з нас. Відповідь на це питання дав сам великий Митрополит Андрей. В листі до української інтелігенції, в році 1909-му Митрополит Андрей пише ось що: "Український нарід зложений з християн, уважає віру за своє спільне й найвище добро, за

свій спільний найвищий закон... Тим торжественним актом стверджують українці, що для них віра в Ісуса Христа не є лише мірою приватного життя, внутрішньою справою сумління, але є також і нормою суспільного життя, що український нарід хоче бути, є і завжди буде суспільністю християнською, вірною принципам Католицької Церкви." Ці слова заповіді Митрополита Андрея повинні глибоко записатись і в нашій пам'яті. Всі ми є українцями католиками і тому християнський католицький світогляд повинен бути рушійною силою-дорогоказом усіх наших шляхетних змагань.

Безперечно, ми повинні в першу чергу відзначатись любов'ю до свого рідного, та ця любов не сміє приглушити чи затінювати любови до кожної людини, яка належить до царської корони Божого дитинства. Про це Митрополит Андрей писав в посланні п.заг. "Найбільша заповідь": "Чеснота любови є мірилом християнства в кожній людині. Християнин настільки перейнятий наукою Христа, наскільки любить ближнього. А хто ближнього не любить, той хоч би був і охрищений, не є справжнім християнином." А далі він пише: "Є певною річчю, що святим обов'язком християнина є більше любити ближчих собі - своїх рідних - ніж чужих. Тому більшою, щирішою має бути любов супроти родини й батьківщини. Однак ця ближча, тепліша і більша любов не може противитися меншій любові - любові дальшій, загальній. Бо одна і друга любов впливають з одного джерела - від Бога." В продовженні цього твердження Митрополит дає порівняння: "Засвіти собі, брате, в хаті два світла: малу свічку та велику нафтову лампу. Одне світло другого не загасить; оба світлуть своїм світлом. Тільки що одне буде ясніше, а друге темніше..." "Християни, що не належать до нашої Церкви, не є нам чужі! Бо хоч не мають

правдивої віри, або мають її неповну, то все таки через хрещення сталися вони Божими дітьми і признаються до Христа, бо Христос і за них умер."

Як бачимо, любов до всіх Божих дітей була рушійною силою всього життя і творчости великого Митрополита. Мрією його життя було понести слово Христової Євангелії поза етнографічні межі нашого народу, для росіян, білорусинів, поляків, німців, чехів та жидів. Про них Митрополит пише в посланнях про обрядові справи: "Ми готові передати їм Євангеліє в їхній рідній мові і по наших силам помагати їм у зберіганні й оцінюванні як слід їхніх традицій і звичаїв."

Ось зразок правдивого місіонера, що готовий з любови до Христа піти й до інших народів, вивчаючи їхню мову, культуру, їхні звичаї, щоб крізь призму їхніх традицій зблизити їх до Бога.

Як живою і як дуже актуальною сьогодні звучить його наука про суть католицької віри, коли він пише в Посланні "Про правдиву віру" 75 років тому назад. Там він твердить: "Вона (Церква) має і нині ту саму силу, що потішає конаючого невільника, африканського мурина та любов'ю просвічує первісних американських індіан, що виступає в цілісінькому світі в обороні вбогих і слабих та підносить безнастанно протест проти кривдження і визискування їх."

Ось в цій короткій аналізі ми старались застановитись над величною постаттю Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького і представити його, як вчителя Божих правд не тільки для свого рідного народу, але й як великого місіонера та екуменіста світового масштабу.

Сьогодні з перспективи 30-ти років, коли то він пішов по свою вічну нагороду, його постать ще більш величя, як за його життя, а його послання ще більш живучі та актуальні.

Він із-за гробу кличе нас до праці над збереженням наших рідних скарбів, нашої рідної мови і традицій. Та він рівнож кличе нас зробити ще один крок далі: він кличе нас поширити діяпазон нашої любови до всіх Божих дітей, щоб голосячи Христову Євангелію своїм праведним і чесним життям серед нашого довкілля, ми могли принести честь і славу не тільки собі, але нашій Українській Католицькій Церкві, нашому українському народові та країні нашого поселення.

На закінчення цієї статті дозволяю те завізувати вас, мої дорогі приятелі, включитися в ряди членів Апостоляту Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, що вже від кількох літ працює в нашій Дієцезії, щоб в той спосіб краще засвоїти собі велику духову спадщину того великого Мужа Божого Провидіння та причинитись більш успішно до прискорення того дня, коли Христова Церква зачислить його між святих Божих Угодників.

BR 8-7767

CA 7-1222

МУЗИКА І СИН

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

FUNERAL DIRECTORS

2151-2157 West Chicago Avenue
Chicago, Illinois 60622

THE QUARTERS PROVIDED BY THE COLUMBAN FATHERS are cramped, but 200 striking miners and their families who marched 360 miles to Lima, Peru stayed five months.

COLUMBANS SHELTER 600 STRIKING MINERS IN PERU

LIMA, Peru—Usually the hospitable Columban Fathers at San Martin parish here can take care of an overnight guest or two.

But what do you do when 600 tired and hungry people suddenly appear? It's enough to produce heart failure among even the heartiest of pastors.

The Columbans, however, were equal to the occasion when 200 mine construction workers and their families marched 360 miles from Marcona to Lima to protest unjust working conditions and seek steady employment. The trek lasted a month and took the group through Peru's sun-scorched coastal desert. Most of the marchers were sick and exhausted when they arrived in Lima.

The pastor offered them what he had—a concrete playground and the parish hall. The group stayed five harsh and difficult months.

Many were sick; food was scarce; money scarcer. "During that time we buried four of the children and one mother died in childbirth," one of the missionaries reports in COLUMBAN

MISSION.

The miners made innumerable visits to various government bureaus, explaining their case and appealing to Peru's labor laws. They went on protest marches and sought the support of their fellow workers.

The miners were a few of the 80,000 workers who produce more than half of the nation's income from exports. Much of the profit goes to foreign-owned multinational corporations.

The Columban Fathers here see poverty every day as they make their rounds through Lima's slums. But they came to know it more intimately as they strove to help these 200 miner families survive.

Though many are illiterate and few had a high school education, they proved they were ready to sacrifice themselves for their rights.

But their struggle was too unequal and they finally left Lima. Because their strike lasted more than the three months prescribed by law, they lost even the jobs they had.

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА ЯК ЧИННИК В ДЕРЖАВНОМУ БУДІВНИЦТВІ УКРАЇНИ

Українській Церкві призначено від віків Божим Провидінням бути творчим опікуном та сторожем не тільки для плекання, зберігання та зміцнювання духових скарбів кожної української людини, родини зокрема та українського суспільства взагалі, але й Українській Церкві призначено тим же самим Божим Провидінням бути джерелом загальнолюдських вартостей у всіх галузях українського життя, а в тому й засобом в державному будівництві українського народу. Це очевидно ніяк не означає, що з Церкви робиться політику, бо, як кожному відомо, політика – це матеріальна сила, а Церква знова – це духовна сила.

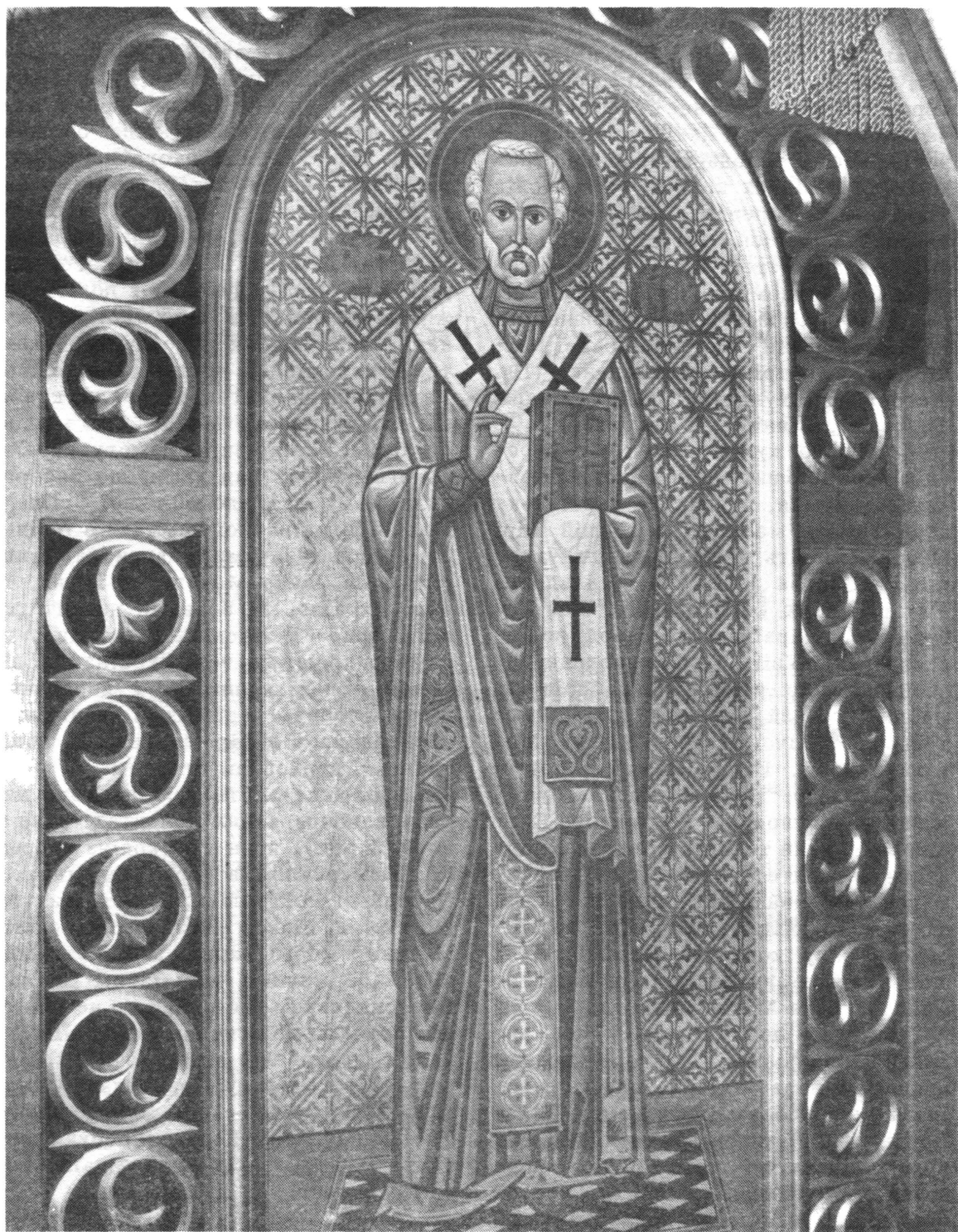
Але щоб ця матеріальна сила не обертала людей у взаємно поїдаючих себе звірів, то Церква в силу свого призначення по відношенні до всього також і матеріального, земського життя людини, бо, як вчить нас релігія, життя людей складається не тільки з душі а й тіла, вона не може (себто Церква) стояти осторонь від людських сполучень від найнижчих починаючи, якими являються родина, семейства – роди і т.п., а на найвищих сполученнях кінчаючи, якими знова все і всюди являються нація та держава як найдосконаліші форми Божого людства.

Про видатну роль української Церкви в державному аспекті пригадує нам Повість Временних Літ, бо ось що пише проф. Микола Чубатий у вступі до "Історії Християнства на Русі-Україні", як слідує: "Київський Літопис та Літопис Галицько-Волинський, хоч

пронизані християнсько-аскетичними рефлексіями, але стали більше історією русько-українського народу, а радше історією Руської Землі, себто Руської держави-імперії, ніж історією християнства чи історією Церкви" (Стор. І.)

А далі, як продовжує проф. Микола Чубатий: "По упадку самостійної державної організації Українців в половині ХІУ стол. – християнська Церква (розуміється, українська – І.Л.) заступила українському народові колишню державну владу та стала одинокою установою, презентуючи цілий народ. Об неї, як найсильніший бастион народу, як підчеркує вище згаданий наш історик, відбивалися чужинецькі наступи, прямує до знищення окремої особовости українського народу".

Напроваджені аргументи свідчать недвозначно про те, що державно-творча дія вже в тих часах мала повне розуміння серед тодішніх церковних достойників, з яких наприклад, митрополит Іларіон, що, за словами літописця, відзначався гарячою любов'ю до батьківщини, так писав про князя – державника Володимира Великого у кінцевій частині свого твору п.з. "Слово о законі й благодаті", а саме: "Треба також українцям прославити великого князя української землі, Володимира Великого, що не в невідомій землі панував, а в українській, про яку знають та про яку чують на всіх кінцях землі." А закінчуючи свою похвалу князеві Володимирові автор в патріотично уложеній молитві просить

СВЯТИИ ОТЕЦЬ НИКОЛАЙ ЧУДОТВОРЕЦЬ - ікона на іконостасі катедри св. Отця Николая в Шикаго.

Бога: "Не віддавай нас у руки чужинців, щоб не назвали Твого городу - гором зайнятим, а Твоє стадо зайдами на своїй землі." А далі: "прожени ворогів, наших володарів зроби пострахом для сусідних країв..." Тут слід відмітити, що рецензенти твору Митрополита Іларіона твердять, що найкращою прикметою цього твору є національна свідомість автора, його щира, гаряча любов до батьківщини та гордість, що він - син української землі. Отже, патріот - державник. (Гл. "Історія укр. культури", видана Іваном Тиктором, Вінніпег, 1964, стор. 249).

Та продовжуючи нашу тему, перейдімо до пізніших часів нашої державницької думки, в яких на українську державність мала в неменшій мірі вплив, а навіть поштовх, наша українська Церква і то в часі двадцять п'ятьох літах боротьби, що постала була серед українського народу по Берестейській Унії. Тоді то церковні достойники обох релігійних таборів як: митр. Рутський і архиеп. Мелетій Смотрицький з одної сторони, а Петро Могила і митр. Й. Борецький з другої сторони, щоб "Русь не нищила Русі", плянували створення Київського Патріярхату, який то Патріярхат мав піднести авторитет українського народу в польській займанщині до тої міри, що в майбутньому, при оперті на військову силу козацтва можлива була що й сталося завдяки перемогам гетьмана Богдана Хмельницького.

Спочатку цю козацьку державу звали Запорозьким Військом, а згодом прийнялася назва Україна, яку називали так тому, щоб замінити назву "Мала Росія", що її уживав грецький патріярх, а відтак цей термін радісно прийняла й Московщина, щоб тим способом вона могла легше виказати право доверхности над Україною.

Як бачимо, то тільки під духовним впливом української Церкви з найрізномородніших елементів складені ватаги

козацькі устаткувались, ублагогороднились, здисциплінувались, зукраїнізувались і в одним духом споєне, одно тіло державно-національне об'єднались, та у висліді цього державно-творчого впливу авторитетної нашої Церкви, козацьку державу здобули.

Та коли однак, не стало Петра Могили а й самого Хмельницького, оцих рідких в нашім духовім і політичнім життю авторитетів, що вміли обмежувати однаково, як непомірну реакцію так і непомірний поступ, або коли за Гетьманщини взагалі забракло українського духовного Мойсея, що молився б на верху за перемогу українського народу над тими, що забороняли йому вхід до обіцяної Землі - вільної Української Держави з її вільними провідниками, наприклад типу гетьмана Івана Мазепи чи інших, то тоді Україна, за словами нашого генія Тараса Шевченка, докотилась до самого краю, бо тоді Україна так під оглядом політичним як і церковним цілим тягарем перемігшої пасивности перевалилась в бік Москви під політичним і церковним оглядом.

І ця залежність українського народу в обидвох цих аспектах тривала до 1918 року, коли то Україна спершу ІУ. Універсалом в формі Української Народньої Республіки, а згодом актом 29. квітня, цілком унезалежнилась від Москви в формі Української Гетьманської Держави з гетьманом Павлом Скоропадським на чолі, і то не тільки під оглядом політичним, але й під оглядом церковним створюючи Українську Автокефальну Православну Церкву, при чому у своїх діях до цього причинився і сам Гетьман, беручи особисто участь у засіданнях Українського Православного Духовенства.

Тут слід пригадати, що тим великим чинам приглядався зблизька перебуваючий тоді в тих сторонах Галицький Митрополит Андрей Шептицький,

що вернувся був з Сибіру. Між іншим цей вязень, що опинився на волі по упадку російського царя в 1917 році, так писав гетьманові Павлові Скоропадському: "Благословлю Вас на цьому ділі, що його очолюєте", а на склоні свого життя цей вчений наш соціолог і мислитель, світлої пам'яті Митрополит Шептицький написав навіть послання п.з. "Як будувати Рідну Хату"(себто, Українську Державу -І.Л.), в якому то посланні князь Церкви й

Народу доручає душпастирям, світському й чернечому духовенству почувати вірних і забирати голос у державних і політичних справах, то значить, допомагати українському народові здійснити це найбільше дочасне добро кожної нації, яким є держава. (Гляди "Твори Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, том ХУ. видані Українським Науковим Богословським Товариством, Торонто, 1965 стор. В - 192 до стор. В - 205).

З ДУМОК ВЕЛИКОГО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ

"Християни, що не належать до нашої Церкви, не є нам чужі! Бо хоч не мають правдивої віри, або мають її неповну, то все таки через хрещення сталися вони Божими дітьми і признаються до Христа, бо Христос і за них умер".

("Найбільша заповідь")

"Чеснота любови є мірилом християнства в кожній людині. Християнин настільки перейнятий наукою Христа, наскільки любить ближнього. А хто ближнього не любить, той хоч би був і охрищений, не є справжнім християнином".

("Найбільша заповідь")

"Любов до правди, вистерігання всякого обману щодо себе самого, бажання пізнати себе таким, яким хто є, страх перед гордістю, непоміркованими претенсіями і амбіціями, - все це є такими Християнськими почуваннями, до яких треба людині замолоду привикати..."

("Про виховання")

НА ПРОСЛАВУ БОГА І ДОБРО БЛИЖНІМ

"Ми друкуємо Твоє ім'я на доляр-ових банкнотах. І ми впевнені, що Ти по нашій стороні. Так теж думають всі інші народи, без огляду, чи в мирі чи у війні. І кожна релігія твердить, що вона знає Тебе краще, ніж інша, та Ти вислухаєш лиш їхні прохання.

Тебе взивають при хрищенні немовлят і авіоматок. До Тебе моляться тільки в потребі, а якщо Ти не вислухаєш їхніх прохань, тоді вони й знати про Тебе не хочуть. Деякі вважають Тебе родинним адвокатом в наглих і важких випадках. Інші взивають Тебе бути прокуратором їхніх противників, а ще інші зводять Тебе до ролі "компютера", що розв'язує їхні "логічні питання".

О, скільки з нас уважає Тебе оборонцем однієї нації перед другою, за всяку ціну; скільки бачать Тебе тільки в просторах небес, не відчуваючи Твоєї присутності в своєму ближньому. Останньо проголошено Тебе мертвим, бо живий Бог видається сьогодні надто небезпечним. Є і такі, які оп'янілі своїми простірними досягненнями, вважають, що перейшли стратосферу Твоєї Премудрости, а в темноті незнання й убогости не бачать світла Твоєї Ласки, бо перестали черпати візію з джерела Твоїх чудес, беручи її радше з банку чужих зіниць. Коли їхнє серце майже відмовило послуху, вони більше дбають про штучне його перещеплення, як про нове відродження в любові.

О, Господи! Вияви Себе в повноті Своєї могутности і сили! Хай пізнає людство, що Ти Богом бідних і ба-

гатих, добрих і злих, живих і мертвих!

Хай увесь Божий люд знайде насолоду в купелі Твоєї любови, в проміннях Твоєї ласки! Огрій нас бажанням миру, справедливости і любови до найменшого брата! Дай нам покору ягнати і мудрість змія! Та, передусім, дай нам силу волі, ясність ума і пламенне серце бути повними людьми на Твою подобу!"

Повищий цитат взятий з початкового розділу книжки п.з. "На грані сьомої декади" авторства о. шамбеляна Ярослава Свищука, що появилася недавно, як видання Екуменічного Центру св. Атанасія в Шикаго, Ілл. За прикладом католицького щоденника "Фатерлянд" (Батьківщина) в Люцерні, Швейцарія, який присвячує передові сторінки для обговорення замітних книжкових появ, даємо на цьому місці огляд цієї виїняткові своїм змістом книжки. Вона має 233 сторінки, 48 ілюстрацій і складається з двох частин. У першій "Думкою лину до Тебе" — це медитації, себто роздумування, розважання про Христа, в 34-ьох розділах. В другій частині "Діялог з Христом" поміщено 33 нариси, немов живі картини із щоденного життя людей.

Автор пише безпретенсійно, легким стилем, а що найважливіше, щиро від серця, з несхитним довірям до Божого Провидіння, з правдивою любов'ю до кожного ближнього й з глибокою пошаною до Христового Намісника, зосібна до Папи Івана ХХІІІ, пам'яті якого присвятив цю свою, як каже, — "скромну працю". В ній описані з доброзичливістю різні життєві ситуації

людей в такій формі, що читаючи, спонукують нас вглянути в дзеркало нашого власного життя.

В рецензії на щокнижку висловлюється про неї мгр. Євген Дачишин, м. ін., так:

"Істотна і необхідна підстава нової книжки є новий дух" (Ральф Вальдо Емерсон: "Промова"). Таким новим духом повіяло із книжки "На грані сьомої декади".

"Автор має серце налите любов'ю та добром і ним глядить у людські серця. Під таким кутом зору він дивиться на кожну людину у свідомості, що вона має добрі, а також і злі прикмети. На ті останні він так ніжно, делікатно та з такою любов'ю звертає людині увагу, щоб вона пізнала та позбулась тих злих прикмет. Кожний нарис закінчує молитвою - розважанням.

Тема нарисів різноманітня, як багатогранне й людське життя. Одначе автор має відвагу ясно, виразно і недвозначно висловити свою думку, без огляду на те, чи комусь вона подобається, чи ні. Так, наприклад, у нарисі "Ніщо менше", він пише: "Ті, що визнавали засади половичности і подвійних стандартів, ті, що носили недільну одержу, а в будні дні були гіпокритами... Ті, що свій патріотизм виявляли виключно на святочних академіях..." (Стор. 186).

Автор великий ентузіаст екуменічного руху, доказом чого є заснований ним перший в українській громаді Екуменічний Центр в Шикаго. Хоча той рух часто натрапляє на перешкоди чи навіть брак до нього віри, але він зупертою послідовністю крокує до здійснення екуменічних ідей.

У нарисі: "Октава молитов за єдність" так пише: "Безперечно, як довго зло панує між людьми, так довго будуть роздори між людьми. А мимо того нашим завданням є докладати всіх зусиль, щоб у світі запанувала єдність, бо така є воля нашого Спасителя"

(Стор. II-12).

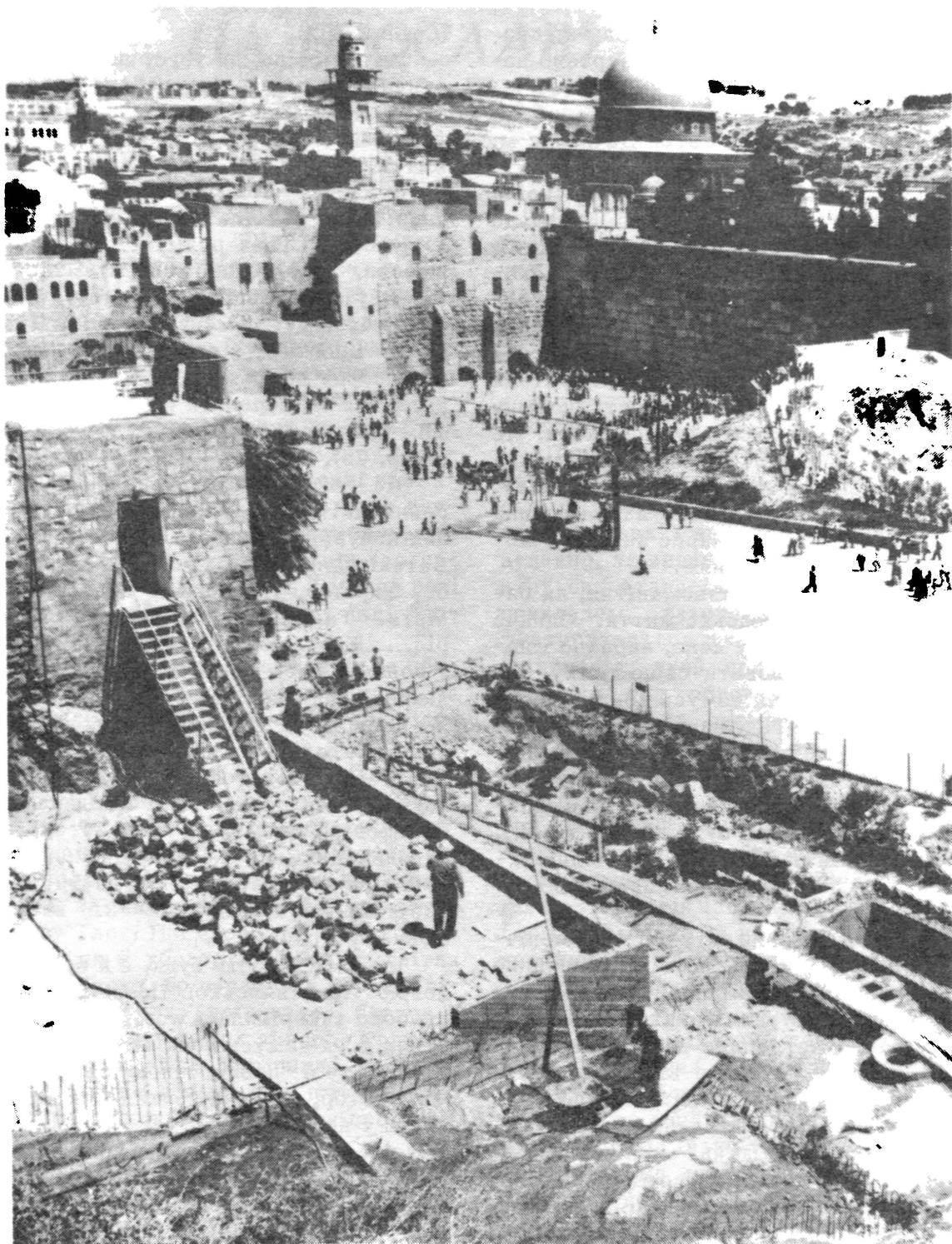
Автор свідомий того, що суть християнства, то є любов, найкращим зразком якої є наш Божественний Спаситель, що з любови до нас віддав Своє життя.

У нарисі "Господи, навчи нас правдивої релігії!" так мовить: "Господи, я знаю, що Твоя релігія - це релігія любови. Допоможи Твоїм дітям пізнати її суть і есенцію" (Стор. 69), а про себе так пише: "В мені тоді зроджується бажання огріти студінь мого холодного серця до тої міри, щоб горяч передати іншим, передати її моїм найменшим братам." ("Залиште мене в спокої" (стор. 75).

Не чужий авторові правдивий і здоровий патріотизм, спертий на природних почуваннях любови до поневоленої Батьківщини - України: "Я люблю тебе, Україно, ти нещасна й скорботна Мати. Та понад усе я люблю твій нарід... Жертвую тобі почування і розум, і волю, і все, що можу віддати" ("Я люблю тебе Україно" стор. 194).

Велетням та оборонцям Української Католицької Церкви, Служі Божому Митрополитові Андрееві та Верховному Архиепископові Кардиналові Йосифові Сліпому, до яких автор має надзвичайне набоженство, присвятив декілька нарисів, хоч би згадати "Незабутній Листопаде", чи "Він не міг мовчати" (стор. 22).

Ідея місійности була, є й буде основою Християнської Церкви, і вона глибоко закорінилась у світогляді християн. Та чомусь вона являється чужою, а то й "небезпечною" поміж нами. Автор, великий прихильник місійности у нашій Церкві, так про це пише: "Ця ідея найбільш дозема, але рівночасно найбільш реальна, бо гарантує нам вихід на широкі води в далекий світ нових горизонтів та рівночасно запевняє нас, що це найкраща дорога для забезпечення наших релігійних та національних ідеалів" ("Одержимі в

СТАРИЙ ЄРУСАЛИМ. Тут недалеко Стіни Плачу проходять під сучасну пору археологічні розкопки.

ім'я великої ідеї", стор. 220).

За мету та завдання свого життя поклав автор служіння та поширювання тих взнеслих ідей, про що можна довідатися, читаючи його книжку. Ця книжка наразі є самотньою того роду, яка голосить ті ідеї, й тому є вказане прочитати її та засвоїти собі її ідеї.

На кінець залишаю під розвагу читача думку відомого англійського філософа та державного мужа Франціс Бейкона (1561 - 1626): "Через читання добрих світських книжок, ми неначе розмовляємо із мудрецами, а через читання релігійних книжок, ми ненача розмовляємо з Богом".

Як ще один зразок писання о. шамб. Я. Свищука, наводимо уривок його нариса, присвяченого Листопадовим роковинам:

"В ту осінню ніч, в цей день першого листопада, коли пожовкле листя серпанком покриває змучену й холодну землю, осінній вітер виспіває меланхолійні мелодії, тоді то Українці всюди, де їх не занесла б доля, об'єднуються у спільній молитві, заносючи перед престіл Всевишнього свої благання за Церкву, за нарід, за кращу долю. В тому дні ми не забуваємо за душі "от віка почивших", за наших кривих ближчих і дальших, за наших національних героїв, що в заранні свого віку віддали своє життя на стійці, в обороні своєї батьківщини під час різних воєн продовж нашої історії.

В ту Першолистопадovu ніч наші думки й мольби несуться в особливіший спосіб до города Льва, де зродилася ідея Першого Листопада, де вперше в історії замавав на львівській ратуші наш рідний синьо-жовтий прапор, а з тисячних грудей оборонців Галицької Землі пролунало вимріяне слово "воля".

Хоч не довелося втішатися нею надовго, то проте день Першого Листопада ввійшов в аннали історії Укра-

їнців, як день пробудження з довголітнього поневолення, як символ боротьби за їхні національні ідеали.

Нам, мимоволі, насуваються на думку картини минулого. Ми бачимо, мов на яві, численні заграви різнокольорових світел, що вносяться над цвинтарями наших сілімістечок, а вже годі забути зарево ясных світел над кладовищем нашого славного Личакова, а там похилені постаті рідних, приятелів і знайомих, що занесли мольби за своїх незабутніх покійників.

Та Перший Листопад, почавши від 1944-го року, став символом не тільки наших національних, але й релігійних сподівань, бо в той незабутній Перший Листопад відійшов ранньою порою у засвіти, по свою небесну нагороду князь Української Католицької Церкви, Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький.

У нашій свідомості не тільки свіжою є пам'ять про його святе життя, але й про його святую науку, яку він залишив усім нам у заповіті. Девізою його життя було ширення любови Бога і любови ближнього в найширшому понятті задля Бога. Ми, що були свідками його життя, що мали у Бога ласку слухати його пророчих слів і наук, часто повторяємо за ним проповідь любови, та серед гамору життя забуваємо про один аспект його проповідей, а саме що любов може бути тільки тоді, якщо вона базована на правді й пізнанні Бога".

У вступному слові до книжки "На грані сьомої декади" пише о. д-р Гриней Назарко, ЧСВВ, що її Автор виявляється тонким мислителем, а навіть містиком. Книжка добра, гарна, релігійна, аскетично-містична. Тільки, як казав св. Августин: "Берічи тай!"

Вона є вартісним набутком української духовної літератури.

3 життя Церкви

ІЗ ПРОМОВИ ПАПИ ПАВЛА VI НА ЗАКРИТТІ СИНОДУ ЄПИСКОПІВ

Щиро радіємо зростаючою життєвістю помісних Церков та їхнім щораз то більш відвертим прагненням прийняти у всю повноту власної відповідальності. Але разом з тим бажємо собі, щоб тут було застосовано пропорційну кмітливість: берегтись аби поглиблення цього суттєвого аспекту церковної дійсності не завдало якоюсь мірою шкоди тривкості "спільності" з іншими помісними Церквами і з Наступником Петра, якому Господь доручив ваговите, повсякчасне, сповнене любови завдання пастиярства і вівці (Йо. 21, 15-17), утверджувати братів (Лк. 22, 32), бути основою і знаком єдності Церкви (Мт. 16, 18-20).

Тому і втручання його не слід обмежувати до самих лише надзвичайних обставин. Ні, кажемо, страхаючись відповідальності, що ваготіє над нами. Він є і залишиться Пастирем-ординарієм суцільності, всього. "Бо Римський Архирей силою свого становища, тобто Намісника Христового і Пастиря всієї Церкви, має над усією Церквою повну, найвищу і загальну владу, яку він завжди свобідно може виконувати" (Догм. Конст. Світло народів 22, 2). Тут не грає ролі якась діалектика повновластей, але ідеться про єдине бажання, щоб відповідати Господній волі: з повною любов'ю, кожний із вкладом вірного виконання власного завдання.

Також вважаємо потрібним сказати про необхідність знайти краще висловлення віри у відношенні до расового, суспільного й культурного середовища. Це безперечно є ота потреба, якої вимагає автентичність і успішність Благовістя. Було б однак небезпечно говорити про теології, зрізничковані за континентами і культурами. Зміст віри або є католицький, або не є такий. З другого ж боку, віру прийняли ми від безперервного і постійного передання: Петро і Павло не перелицьовували його, щоб достосувати до давнього світу-юдейського, грецького чи римського, але сторожили над його автентичністю, над правдивістю об'єднаної Благовісті, яку голошено різними мовами (Ді 2, 8).

Крім того, вірно унаочнено визволення людини: воно є частиною тієї любови, яку християни повинні своїм братам. Проте ніколи не слід змішувати суцільності спасіння з тим чи іншим визволенням, і Добра Новина повинна зберігати всю свою оригінальність: оту про Бога, який спасає нас від гріхів і смерти та упроваджує нас у Боже життя. Тож не слід надмірно наголошувати у тимчасовому рівні підвищення людини і соціальний прогрес зі шкодою для того суттєвого значіння, що його для Церкви має Благовість, голошення доброї волі в суцільному...

KAPPA FUNERAL HOME

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ

2321 WEST CHICAGO AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60622

**Peter Kappa
Director**

СУМЛІННА І ЧЕСНА ОБСЛУГА

КАПЛИЦІ В ШИКАГО Й НА ПЕРЕДМІСТЯХ

**CHAPEL FACILITIES
THROUGHOUT CHICAGO AND SUBURBS**

TEL: AR 6-4575 or 276-4576

Христос Родився!

Грудень 1974 р.

Дорогі Приятелі!

У Ваших руках нове число "Назарету", присвячене пам'яті Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, з нагоди 30-ліття його відходу до Вічності. Прийміть його зі ширим серцем та відновіть Вашу передплату на 1975-ий рік, рівночасно долучуючи Вашу ласкаву пожертву на цілі нашої Місійної Станиці в Назареті, де під сучасну пору проходить будова другого поверху для наших українських прочан.

Бажаючи Вам обильних Божих Ласк Вифлеємської Дитини, остаюся зі широю подякою за Вашу прихильність та з великою пошаною,

Ваш у Христі

о. Яр. Свищук

В залученні пересилаю чек або грошовий переказ на:

Одне число "НАЗАРЕТУ" (\$1.00).....
Передплату на один рік (\$4.00).....
Даток на Пресовий фонд.....
Даток на Місійну Станицю в Назареті.....
Р А З О М

Ім'я і прізвище.....

Адреса.....

(Чеки й грошеві перекази просимо виставляти на:

St. Athanasius Ecumenical Center
2208 West Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622

Christ is born!

December, 1974

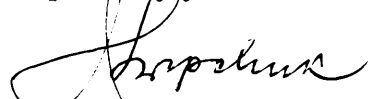
Dear Friends:

Enclosed please find the latest issue of "Nazareth," dedicated to the memory of Servant of God Metropolitan Andrew Sheptytsky on the occasion of the 30th anniversary of his death.

Please accept our publication, and renew your subscription for 1975. At the same time we ask you to make a contribution toward our Christ Child Center in Nazareth, to which we are currently adding a second story for the use of our Ukrainian pilgrims in the Holy Land.

Wishing you an abundance of blessings of the newborn Child of Bethlehem, I remain with sincere gratitude for your generosity

Respectfully yours in Christ,

Monsignor Jaroslav Swyschuk

Enclosed please find a check or money order for:

- * one issue of "Nazareth" (\$1.00) _____
- * one year's subscription (\$4.00) _____
- * press fund _____
- * donation toward Christ Child
Center in Nazareth _____

Name _____

Address _____

Kindly make out all checks and money orders to:
St. Athanasius Ecumenical Center
2208 West Chicago Avenue
Chicago, Illinois 60622

St. Athanasius
Ecumenical Center
2208 W. Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622